

wolność
od
strachu
KAMPANIA PRZECIW PRZEMOCY W RODZINIE

“Wolność od strachu”

kampania społeczna miasta Sosnowiec

Materiały prasowe

Sosnowiec, 03 listopada 2011r.

Zespół Interdyscyplinary
do rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie

Sosnowiec

KAMPANIA SPOŁECZNA PRZECIW PRZEMOCY W RODZINIE

„WOLNOŚĆ OD STRACHU”

Kampanie społeczne to ważny czynnik inspirujący powszechną, ludzką świadomość w zakresie zjawisk obecnych w naszym otoczeniu.

Już 3 listopada rusza kampania społeczna Miasta Sosnowca współfinansowana ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Kampania „Wolność od strachu” ma na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie poprzez działania zwiększające świadomość i wiedzę mieszkańców w tym zakresie.

Szeroko zakrojona kampania informacyjna będzie realizowana na terenie Gminy Sosnowiec w okresie od listopada do grudnia 2011. Obejmie takie platformy komunikacji jak: outdoor, reklama na i w autobusach, prasa codzienna, radio i telewizja, Internet, film.

Już wkrótce mieszkańcy Sosnowca będą mogli zobaczyć inspirujące i pobudzające do głębszych przemyśleń bilbordy, plakaty, ulotki i spoty stanowiące istotny element kampanii społecznej. To początek realizacji dynamicznej i wieloaspektowej kampanii informacyjno-medialnej z wykorzystaniem wielu innowacyjnych mechanizmów komunikacji!

Na realizację kampanii Urząd Miasta pozyskał dofinansowanie z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Osłonowego ‘Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

Całkowity koszt kampanii: **293 200 zł**

Wkład własny Miasta Sosnowiec: **79 300 zł**

Kwota dofinansowania z Ministerstwa: **213 900 zł**

Podwykonawca kampanii – Stowarzyszenie Aktywne Kobiety

KONTAKT DLA MEDIÓW:

Monika Sobańska

sobanska.monika@gmail.com

tel 534 677 877

Informacje o poszczególnych inicjatywach zamieszczane będą na stronie internetowej:

www.wolnoscodstrachu.pl

KAMPANIA ROZPOCZYNA SIĘ 3 LISTOPADA I POTRWA DO 15 GRUDNIA

PATRONAT HONOROWY:

Rzecznik Praw Dziecka

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia"

PARTNERZY:

Stowarzyszenie Aktywne Kobiety

Stowarzyszenie Auxilium

Instytut Pedagogiki Wyższej Szkoły Humanitas

Instytut Systemowej Profilaktyki i Promocji Społecznej

PATRONAT MEDIALNY:

CELE I ODBIORCY KAMPANII „WOLNOŚĆ OD STRACHU”

Główne cele kampanii:

Głównym celem kampanii jest poprawa sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie poprzez działania zwiększające świadomość i wiedzę mieszkańców, w tym osłabienie stereotypów na temat przemocy, upowszechnienie pozytywnych wzorców rodzicielskich w tym szerzenie postaw antyprzemocowych oraz zwiększenie dostępności do informacji na temat oferty wsparcia na terenie miasta dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Cele projektu stanowią dopełnienie regularnej oferty pomocowej dostępnej w mieście.

Do kogo kierowana jest kampania?

- osób wywodzących się z tzw. „rodzin przemocowych” – szczególnie narażone na wchodzenie w związki oparte na zależności i dominacji,
- osób o niskiej świadomości na temat skali zjawiska przemocy,
- osób o niskiej świadomości mechanizmów dziedziczenia przemocy i jej społecznego uczenia się,
- osób o małej wiedzy na temat skutków przemocy w rodzinie,
- osób o małej wiedzy na temat prawidłowych wzorców wychowawczych,
- osób o słabym dostępie do informacji na temat oferty pomocowej na terenie miasta,
- osób odbierające zjawisko przemocy w rodzinie przez pryzmat stereotypów i mitów społecznych,
- osób o biernych postawach wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

Narzędzia kampanijne

- **Plakaty B2** – 500 sztuk, eksponowane w budynkach użyteczności publicznej, instytucjach pomocowych, edukacyjnych, także na płatnych słupach ogłoszeniowych;
- **Plakaty A2** – eksponowane w autobusach miejskich na terenie Sosnowca, we współpracy z firmą PKM Sosnowiec;
- **Ulotki** 50 000 sztuk – skierowane do ofiar przemocy oraz do świadków przemocy,
- **Teczki B4** – 600 sztuk,
- **Broszury informacyjne** - 25 000 szt,
- **Wlepki** - 300 sztuk,
- **Standy reklamowe do wnętrza**
- **Banery zewnętrzne** – o powierzchni 5m² - 5 sztuk, eksponowane na terenie Sosnowca
- **Billboardy** – 12m², 7 sztuk, eksponowane na terenie Sosnowca, rozmieszczonych w najbliższym sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych, dworca PKP, szkół, uczelni, centrów handlowych, kościołów, urzędów, itp., Patron medialny – AMS.
- **Poty kacze** – 25 sztuk, eksponowane w przestrzeni miejskiej centrum miasta, zawieszki w autobusach – 70 sztuk, eksponowane w środkach komunikacji miejskiej, obsługujących regularną linię na trasie Sosnowca,
- **Spot radiowy** – emitowany w lokalnej rozgłośni radiowej, 120 emisji, czas trwania kampanii: dwa tygodnie, długość spota: 30’ – radio ESKA.
- **Film reklamowy kampanii** – 30 sekund, film mobilizujący mieszkańców miasta, głównie świadków przemocy do aktywnego przeciwstawienia się przemocy domowej;
- **Moduły reklamowe** – zamieszczane w lokalnych dziennikach, tygodnikach i miesięcznikach; banery i artykuły internetowe – eksponowane w portalach internetowych o zasięgu regionalnym i lokalnym.
- **Strona internetowa:** www.wolnoscodstrachu.pl,
- **Fan Page** na Facebooku;
- **Gadżety promocyjne** – zawierające logo kampanii: zawieszki (7000 sztuk), papierowe torby promocyjne (700 sztuk), długopisy (1000 sztuk), balony (500 sztuk), kubki (500 sztuk), zabawki antystresowe „piłki” (500 sztuk), krówki reklamowe, kredki (komplet 12 kredek – 500 sztuk), zegary ściennie, promujące kampanię podczas outdoorowego eventu dla mieszkańców miasta.

Podejmowane działania:

- kampania outdoorowa w przestrzeni miejskiej – bilbordy, potykacze, banery
- kampania medialna w prasie, internecie, radio
- organizacja konferencji upowszechniającej rezultaty kampanii – 9.12.2011; Urząd Miasta w Sosnowcu.
- dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych – plakaty, ulotki, broszury, film
- event angażujący społeczność lokalną – grudzień 2011.
- kampania reklamowa w środkach komunikacji miejskiej – plakaty, zawieszki, naklejki
- powołanie w Sosnowcu lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie -
- w dniach 12-14.10.2011r. odbyło się szkolenie dla członków Lokalnej Koalicji na Rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem szkolenia było zapoznanie z zasadami, celami i metodami pracy w modelu networkingu, przybliżenie idei pracy w takim modelu, gdzie łączone są kompetencje osób i służb w pomocy osobom dotkniętym przemocą. Obok Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie, brali w nim udział przedstawiciele Policji, MOPS-u, Straży Miejskiej oraz przedstawicielki Stowarzyszenia Aktywne Kobiety.

Model networkingu, to innowacyjna koncepcja wymiany informacji, zasobów, wzajemnego poparcia i możliwości, prowadzona dzięki korzystnej sieci wzajemnych kontaktów.

Materiały graficzne kampanii dostępne są na płycie CD oraz pod adresem internetowym:

www.wolnoscodstrachu.pl
(zakładka „O kampanii – dla mediów”).

PRZEMOC W RODZINIE – POWAŻNY PROBLEM SPOŁECZNY

Przemoc w rodzinie jest poważnym problemem społecznym i zdrowotnym. Każdego roku staje się przyczyną śmierci ponad 1.6 miliona ludzi na świecie. Jeszcze więcej z tego samego powodu ma problemy natury zdrowotnej (dane za WHO).

Przemoc w rodzinie to zagadnienie bardzo szerokie. Można mówić o przemocy rodziców wobec dziecka, przemocy wobec partnera w związku, przemocy wobec osób starszych w rodzinie, przemocy wobec rodziców. Projektując działania mające na celu ograniczenie zjawiska trzeba brać pod uwagę wszystkie te uwarunkowania.

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” definiuje przemoc jako: „intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody”.

Jest to szerokie ujęcie przemocy w rodzinie, które zwraca uwagę na następujące cztery elementy składowe przemocy:

- intencjonalne działanie lub zaniechanie działania (wynika z działania człowieka, które nie jest przypadkowe), jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą,
- działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej osoby (dobra materialne, osobiste – poczucie bezpieczeństwa, zaufanie),
- w wyniku tych działań osoba wobec której stosowana jest przemoc doznaje cierpienia i szkód (fizycznych, psychicznych).

Wobec kogo jest stosowana przemoc?

Stosowanie przemocy wobec partnera w związku jest powszechne we wszystkich krajach, na każdym poziomie społecznym i w każdym kręgu kulturowym. Do tego typu aktów przemocy zalicza się przemoc fizyczną, np. bicie, kopanie, ale również wymuszanie stosunków płciowych, inne formy przemocy seksualnej, przemoc psychiczną, np.: zastraszanie, upokarzanie, kontrolowanie, izolowanie partnera od rodziny i przyjaciół, ograniczanie dostępu do informacji i pomocy. Większość tego typu aktów jest stosowana przez mężczyzn wobec kobiet (choć zdarza się i odwrotnie). Przemoc w rodzinie dotyczy również mężczyzn. Niemniej jednak to kobiety o wiele częściej doświadczają przemocy w rodzinie. Według Światowej Organizacji Zdrowia od 15% do 71% kobiet na świecie przyznaje, że doznawało przemocy ze strony męża czy partnera.

Coraz więcej badań potwierdza, że w rodzinach, gdzie występuje przemoc wobec matki, ma również miejsce przemoc wobec dziecka. Połowa mężczyzn bijących żony (partnerki) znęca się również nad dziećmi, a bite matki znęcają się dwukrotnie częściej nad swoimi dziećmi niż matki nie doznające przemocy. Bez skutecznej pomocy z zewnątrz osoby narażone na przemoc, pochodzące z grup szczególnego „ryzyka przemocowego”, bardzo często wchodzi w kolejne relacje narażające je na bycie w roli ofiary lub też sprawcy przemocy np. w stosunku do własnych dzieci. Wzorzec przemocy jest przekazywany z pokolenia na pokolenie.

Przemoc wobec osób starszych, stosowana przez ich krewnych lub opiekunów, staje się coraz większym problemem społecznym. Szybki wzrost liczby aktów przemocy wobec starszych jest wprost proporcjonalny do procesu starzenia się wielu państw. Między 1995 a 2025 rokiem liczba osób powyżej 60. roku życia na świecie podwoi się (z 542 milionów do 1,2 miliarda).

Informacje na temat zakresu zjawiska przemocy wobec starszych są skąpe. Badania przeprowadzone w kilku populacjach sugerują, że około 4-6% seniorów doświadcza różnych form przemocy w domu, natomiast bardziej nasilone niż się wydaje mogą być przemoc i złe ich traktowanie w instytucjach. Do aktów przemocy w instytucjach należą m. in.: kontrolowanie pacjentów, poniżanie, pozbawianie ich godności, niedostateczna opieka.

Tolerowanie przemocy w rodzinie

Bardzo ważnym aspektem wpływającym na postawę osoby doświadczającej przemocy jest reakcja jej najbliższego otoczenia na ten fakt – rodziny, znajomych, sąsiadów. W środowisku społecznym funkcjonuje wiele stereotypów dotyczących przemocy w rodzinie. Obejmują one różnorodne obszary codziennego życia, m.in. podział ról w domu na męskie i kobiece, przywileje związane z płcią, utożsamianie dobra dzieci z obecnością obydwójga rodziców bez względu na ich destrukcyjny wpływ.

Istotnym warunkiem skutecznego zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie jest zrozumienie jego genezy, znajomość form, jakie przemoc przyjmuje, i wpływu, jaki wywiera na osoby jej doświadczające.

W 2010 roku Wydział Polityki społecznej UM w Sosnowcu zrealizował projekt badawczy, którego celem było określenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej oraz oferty pomocy dostępnej dla ofiar przemocy na terenie Sosnowca.

Jedno z badań wchodzących w skład programu obejmowało profesjonalistów, którzy w swej pracy stykają się ze zjawiskiem przemocy. Uczestniczyli w nim nauczyciele, pracownicy policji, służby zdrowia, ośrodków pomocy społecznej oraz osoby udzielające pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Przedmiotem zainteresowania były ich postawy wobec przemocy, doświadczenia zawodowe z osobami doświadczającymi przemocy, kompetencje do pomagania takim osobom oraz subiektywna ocena warunków pracy.

Przeprowadzone badania wskazują, że szczególnie duży problem w skutecznym przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowią powszechnie funkcjonujące mity i stereotypy. Stereotypy dotyczące szczególnie przemocy wobec kobiet akceptowane są przez zdecydowaną większość respondentów. Najbardziej rozpowszechniona jest opinia, że przemoc pozostaje prywatną sprawą rodziny, a gdyby było naprawdę źle, kobieta sama odeszłaby od sprawy. Dodatkowo duża część respondentów obarcza winą za przemoc samą osobę jej doświadczającą.

Respondenci przyznali, że przemoc w rodzinie jest coraz częstszym problemem społecznym, uznając obiektywnie jego wysoką skalę, ale jednocześnie przyznali, że rzadko występuje ona w ich najbliższym środowisku. W badaniach ujawniła się też duża postawa bierności wobec problemu, która w części może wynikać ze słabej umiejętności rozpoznawania zjawiska i niewystarczającej wiedzy o sposobach reagowania w takiej sytuacji.

Badania wykazały szczególnie niską świadomość respondentów dotyczącą zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie. Duża część badanych bagatelizuje szkodliwość przemocy werbalnej, psychicznej i ekonomicznej. Nie zauważa również szkodliwego wpływu przemocy na całą rodzinę, nie tylko bezpośrednio na osobę, która jej doświadcza.

Oprócz złych warunków socjalno-bytowych samej rodziny, istotnym czynnikiem warunkującym wystąpienie przemocy w rodzinie jest bierna postawa osób w najbliższym środowisku. Osobie doświadczającej przez wiele lat przemocy, pozbawionej świadomości własnych praw i możliwości działania, trudno jest samodzielnie przełamać wyuczone, dysfunkcyjne sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Brak reakcji ze strony otoczenia utwierdza ofiarę przemocy w przekonaniu, że „to normalne, nic złego się nie dzieje, inni mają gorzej...”. Sytuację tę umacniają niekorzystne przekonania i stereotypy społeczne.

Skala zjawiska

W Polsce nie ma ogólnokrajowego, jednolitego systemu zbierania danych na temat przemocy w rodzinie. Oficjalne statystyki prowadzone przez Komendę Główną Policji obejmują wyłącznie zgłoszone przypadki, czyli takie, w których doszło do interwencji domowej i sporządzenia tzw. Niebieskiej Karty. Ujawniają one jedynie „czubek góry lodowej”, a nie rzeczywistą skalę tego zjawiska. Wielu znawców tematu uważa bowiem, że przemoc jest doświadczeniem 1/3 kobiet i tysięcy dzieci w Polsce.

Według danych Komendy Głównej Policji w 2010 roku odnotowano 134 866 osób doświadczających przemocy w rodzinie zarejestrowanych w programie „Niebieska Karta”.

Według danych TNS OBOP w raporcie z badań ogólnopolskich Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce wobec kobiet i wobec mężczyzn aż 60% badanych zna w swoim otoczeniu przynajmniej jedną rodzinę, w której dochodzi do przemocy wobec kobiet, a 32% – wobec mężczyzn.

Zgodnie z danymi Komendy Miejskiej Policji w Sosnowcu, opracowanymi na podstawie „Niebieskiej Karty”, liczba osób pokrzywdzonych przemocą domową w Sosnowcu zwiększa się co roku: w 2009 roku – 509, a w 2010r. już – 653. Zaledwie część przypadków rozpoznanych przez Policję jako przemoc domowa znajduje swój finał w sądzie i jest uznawana za przestępstwo.

Perspektywa

Podstawowymi celami w działaniach ukierunkowanych na zapobieganie przemocy na poziomie lokalnym są: zwiększenie świadomości i wiedzy na ten temat, organizowanie lokalnych debat, stymulowanie i promowanie akcji społecznych, określanie przyczyn przemocy w środowisku lokalnym i zapewnienie bazy organizacji wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Działania kampani „Wolność od strachu” zmierzają do wytworzenia w społeczności lokalnej umiejętności rozpoznawania zjawiska przemocy domowej i zwiększenia wiedzy na temat zagrożeń płynących ze stosowania przemocy, sposobów zapobiegania powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych. Projekt dostarczy także konkretnych informacji na temat dostępnej oferty wsparcia.

Ważnym elementem przeciwdziałania przemocy na poziomie społecznym jest współpraca interdyscyplinarna różnych instytucji, organizacji i służb społecznych, np. urzędników miejskich, pracowników pomocy społecznej, szkół, policji, służby zdrowia. Takie działania z powodzeniem realizowane są w Sosnowcu.

NOTATKA PRASOWA

Miasto Sosnowiec przystępuje do realizacji lokalnej kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „Wolność od strachu”. Uroczysta inauguracja odbędzie się na przełomie września i października 2011 roku. To początek realizacji dynamicznej i wieloaspektowej kampanii informacyjno-medialnej, z wykorzystaniem wielu innowacyjnych mechanizmów komunikacji!

Realizatorem Kampanii jest Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Sosnowcu. Przedsięwzięciu patronuje m. in. Rzecznik Praw Dziecka, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Niebieska Linia.

Dzięki realizacji projektu możliwa będzie poprawa sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie poprzez działania zwiększające świadomość i wiedzę mieszkańców. Jednym z najistotniejszych elementów jest upowszechnianie pozytywnych wzorców rodzicielskich – szczególnie przez promowanie postaw antyprzemocowych. Każdy mieszkaniec gminy Sosnowiec będzie zachęcany do oceny, czy zna rodziny doświadczające przemocy oraz odpowiedzi na pytanie – Czy wiem co zrobić, żeby pomóc?

Działania kampanii „Wolność od strachu” zmierzają do wytworzenia w społeczności lokalnej umiejętności rozpoznawania zjawiska przemocy domowej i zwiększenia wiedzy na temat zagrożeń płynących ze stosowania przemocy, sposobów zapobiegania powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych. Projekt dostarczy także konkretnych informacji na temat dostępnej oferty wsparcia, gdyż w materiałach informacyjnych upowszechniane będą adresy i oferta placówek pomocowych w mieście.

Kampania kierowana jest do osób, które w ramach środowiska rodzinnego doświadczają przemocy, stosują przemoc, są jej świadkami. Przemoc w rodzinie jest obecnie jedną z najpoważniejszych patologii społecznych wymagających pilnego i skutecznego rozwiązania.

Zgodnie z danymi raportu z badań ogólnopolskich „Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce wobec kobiet i wobec mężczyzn” aż 60% badanych zna w swoim otoczeniu przynajmniej jedną rodzinę, w której dochodzi do przemocy wobec kobiet, a 32% badanych przyznaje, że zna analogiczną sytuację przemocy wobec mężczyzn. Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Komendę Miejską Policji w Sosnowcu, opracowanymi na podstawie tzw. Niebieskiej Karty, liczba osób pokrzywdzonych przemocą domową zwiększa się: w 2009 roku – 509, a w 2010r. już – 653. Zaledwie część przypadków, kwalifikowanych przez Policję na etapie interwencji jako przemoc domowa, znajduje swój finał w sądzie i jest uznana za przestępstwo.

Wskazuje to na fakt, iż przemoc w rodzinie pozostaje w Sosnowcu nadal poważnym problemem społecznym.

LOKALNA KOALICJA NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Lokalna Koalicja to formalne partnerstwo instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, mające na celu sformułowanie realnych przesłanek do optymalizacji istniejących rozwiązań, a także wymianę doświadczeń i lobbing na rzecz poprawy systemu przeciwdziałania przemocy w Mieście Sosnowiec. Jest to wspólna intencja łącząca środowisko specjalistów, instytucje, ośrodki akademickie, społeczność lokalną oraz organizacje pozarządowe. Wszelkie działania realizowane w ramach projektu koordynowane są przez Zespół ds. Standaryzacji Wsparcia Społecznego powołany przy Wydziale Polityki Społecznej UM w Sosnowcu.

Koalicja została formalnie zawarta 03 października 2011r. podczas II Regionalnej konferencji nt. przemocy w rodzinie zorganizowanej w auli Wyższej szkoły Humanitas w Sosnowcu. Organizatorami konferencji byli: Wydział Polityki Społecznej UM w Sosnowcu i Wyższa Szkoła Humanitas. Honorowy patronat nad konferencją objął Prezydent Miasta Sosnowca Kazimierz Górski.

Do Lokalnej Koalicji na Rzecz Przeciwdziałania Przystąpiła Komenda Miejska Policji w Sosnowcu, Prokuratura Rejonowa - Południe w Sosnowcu, Prokuratura Rejonowa – Północ Sosnowcu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia, Placówki Oświatowe z terenu Sosnowca, organizacje pozarządowe z terenu Sosnowca w tym Stowarzyszenie Aktywne Kobiety i Komitet Ochrony Praw Dziecka.

ZAŁOŻENIA KOALICJI

Cel główny:

Stworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez wypracowanie interdyscyplinarnych rozwiązań i udoskonalenie współpracy instytucji pomocnych w mieście Sosnowiec.

Cele szczegółowe:

- Połączenie wspólną intencją instytucji i organizacji, które koncentrują swoje działania na przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, szczególnie w obszarze działań o charakterze profilaktycznym.
- Dostosowanie sposobu współpracy pomiędzy lokalnymi służbami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie do aktualnego stanu prawnego
- Podejmowanie wspólnych działań i wymiana dobrych praktyk.
- Lobbing na rzecz poprawy systemu przeciwdziałania przemocy w regionie/Polsce.